

РЕЦЕНЗИЯ

**От проф.д-р Радостина Телериг Бакърджиева,
Институт за икономически изследвания при БАН**

Относно:

Конкурс за заемане на академична длъжност „Доцент” в МГУ „Св.Иван Рилски”
По професионално направление 5.13. „Общо инженерство”, научна специалност
„Индустриален мениджмънт”, обявен за нуждите на катедра „Икономика и управление”
при МГУ „Св.Иван Рилски”- гр. София

Основание на рецензията:

- Заповед № 342 от 11.05.2022 на Ректора на МГУ „Св.Иван Рилски” относно
назначаване на състав на научно жури по професионално направление 5.13. „Общо
инженерство”, научна специалност „Индустриален мениджмънт”, обявен в ДВ, бр. 29
от 12.04.2022 за нуждите на катедра „Икономика и управление” при МГУ „Св.Иван
Рилски”.

- Конкурсът е легитимно обявен в ДВ, бр. 29 от 12.04.2022 със срок от 2 месеца
- Протокол от първото заседание на научното жури по процедура за провеждане
на обявения конкурс, проведено на 15.06.2022 г.

Рецензията е съобразена с критериите и изискванията на Закона за развитие на
академичния състав и Правилника към него, правилата на НАЦИД и
институционалните вътрешни допълнителни изисквания, заложи от МГУ „Св.Иван
Рилски”.

Представен е компактно систематизиран от кандидата панел от 18 броя официални
документи- копие от ДВ, копие от дипломи, творческа автобиография, документ за
трудова стаж, справка за научно-приложните приноси, справка за съответствието с
минималните национални и институционални изисквания и др.

1. Биографични данни на кандидата

Гл.ас. Весела Емилова Петрова е родена на 2.12.1984 г. в гр. София. Завършила е
105 СОУ „Атанас Далчев”, езикова паралелка с италиански език. През 2007 г.
придобива образователно-квалификационна степен /ОКС/ Бакалавър, „Инженер-

еколог”, специалност „ Екология и опазване на околната среда”, а 2009- Магистър в МГУ „Св.Иван Рилски”, специалност „ Индустриален мениджмънт”. През февруари 2018 придобива ОНС „Доктор”, професионално направление 3.7. „Администрация и управление”, Докторска програма „Икономика и управление /минно производство/”.

През 2010-2018 Весела Петрова е асистент в катедра „Икономика и управление”, а от февруари 2018 - главен асистент в катедра „Икономика и управление”.

Гл.ас. Весела Петрова владее английски и италиански език.

Гл.ас. Весела Петрова е член на УС на Българска асоциация на специалистите по корпоративна социална отговорност и член на работна група „Човешки ресурси” към БМГК.

Гл.ас. Весела Петрова успешно е преминала през обучение в процеса на международни специализации в утвърдени американски и канадски университети.

2. Количествена и качествена характеристика на представените от гл.ас. В. Петрова научни трудове по различни критерии и измерения:

Количествени критерии:

По повод участието си в конкурса за доцент гл.ас. В.Петрова е представила 31 публикации. След обстойно запознаване с доказателствените материали рецензентът потвърждава достоверността на всички публикации, докладвани от гл.ас. Весела Петрова в Приложение № 7 Списък на научните трудове.

а/ Монография – 1 бр.

б/ Университетско учебно пособие- 1 бр.

в/ 2 участия като съавтор в книги

г/ Публикации в нереферирани списания и сборници с научно рецензиране- 25 бр.

д/ Публикации в сборници от международни конференции- 2 бр.

Представените публикации напълно изпълняват изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника към него и съответстват на заложените институционални критерии.

Качествени критерии:

В научните публикации на гл.ас. В.Петрова ясно се открояват два основни фокуса на изследване- корпоративната социална отговорност /КСО/ и кръговата икономика в контекста на минната индустрия, което е в пълно съответствие с професионалната насоченост в МГУ „Св. Иван Рилски”.

Публикациите, посветени на КСО, са системно целенасочени към различни аспекти на КСО:

- социален лиценз за дейност на минно-суровинната индустрия / П .1., П. 21 /
- КСО като фактор за устойчиво развитие / П .7 /
- Взаимната обвързаност между КСО и корпоративното управление / П . 10/
- Стандартизация в областта на КСО / П. 11, П .14/
- Социално отговорни политики / П. 15, П . 16/
- КСО като фундамент на нефинансовата отчетност / П . 17/
- КСО като гарант за корпоративна прозрачност / П. 28/
- Иновациите като инструмент на КСО / П. 30/
- Концесиите и КСО в минната индустрия / П .31/

Публикациите, посветени на кръговата икономика, също разкриват теоретическите и практико-приложни аспекти на този вид икономика в различни измерения:

- теоретико-методологични аспекти на кръговата икономика / П . 2 , П . 19/
- индикатори за наблюдение на напредъка / П . 20/
- металите и кръговата икономика / П . 22/
- състояние на кръговата икономика в България / П . 27/

23 публикации са на български език, а 8- на английски език - П.14,16, 19, 22,23,25,30,31

Съотношението е 74% : 26% в полза на публикациите на български език.

Самостоятелни авторски публикации са 1 монография, 1 учебно помагало и 10 статии. Това означава, че 39 % от публикациите са с доказано индивидуално авторско участие и съответно 61 % - в съавторство. Конкретно що се отнася до публикуваните 27 статии - 26% от тях са авторски и 74%- в съавторство.

Всички публикации на гл.ас. Весела Петрова се отличават с актуалност, задълбочено теоретично познание и съответствие с ключовите проблеми в стопанския живот. Безспорно, с най-голяма научна тежест са монографията и учебното помагало.

Монографията «Социален лиценз за дейност на минерално-суровинната индустрия в контекста на местните общности» представлява научна новост в икономическата литература, защото е посветена на неизследван, но изключително значим икономически проблем. Задълбочено е изследвана теоретичната концепция за «социален лиценз за дейност» въз основа на четири базисни концептуални модели. Направена е релация между социалния лиценз за дейност на компаниите и Целите на устойчивото развитие на ООН.

Като фундамент на социалния лиценз се разглежда постигането на оптимално съответствие с изискванията на заинтересованите страни. В монографията интересите на местните общности и широката публика към минните обекти са фиксирани като основни заинтересовани страни.

Социалният лиценз за дейност в минерално-суровинният сектор е идентифициран като ядро на корпоративната социална отговорност и като съвкупност от разнообразни сфери- здраве и безопасност, човешки права, икономически права, условия на труд, права на клиентите, стандарти на обслужване, опазване на околната среда и др. /с.65/

КСО е дефинирана като инструмент на нефинансовата отчетност и корпоративна прозрачност. / с. 79/

Анализирани са резултатите от емпирично изследване, проведено в минни компании, въз основа на анкетна карта. Резултатите разкриват нивото на отговорно поведение на минните предприятия към околната среда, към местните общности, към младите хора в съответните минни региони, както и взаимодействието с институциите. Формулираните изводи са национално значими и приложими за други икономически сектори.

Висока оценка заслужава и учебното помагало «Основи на кръговата икономика», посветено на изключително важен проблем, формулиран на ниво международни и европейски институции. Концепцията за кръговата икономика е разгледана в исторически контекст, като е направена систематизация на научни школи и подходи към проблема. /с.12 / Графично е представен динамичният процес на транспониране на линейната в кръгова икономика. / с.21/ Обобщени са седемте стълба на кръговата икономика. / с.29/ Представени са индикаторите за наблюдение на кръговата икономика.

Изключително значима е представената статистическа база данни относно генерирането и рециклирането на отпадъци в ЕС и България. / с.64-66/

Научна ценност представлява разкриването на бизнес моделите в кръговата икономика, които са изведени въз основа на най-новите научни постановки в тази икономическа област. / с.77/

Очертана е визията за развитието на кръговата икономика в България и са посочени конкретните ангажименти на страната ни в изпълнение на Пътната карта за ефективно използване на ресурсите в Европа. /с.98/

Идентифицирани са основни икономически и институционални бариери пред кръговата икономика и са формулирани препоръки към икономическата практика. /с.114-118/

Представени са 10 казуса въз основа на утвърдени практики на реално функциониращи български и международни компании, от които може да се извлече положителен опит. / 107-139/

Двете основни публикации /монографията и учебното помагало/ са доказателство за това, че в тях е поставен фундамента на ново знание в българската икономическа литература в област недостатъчно изследвана в научното пространство.

3.Научни приноси

Научните приноси на гл.ас. Весела Петвора са безспорни, но недобре формулирани. Предлагам формирането на 2 панела научни приноси- теоретико – методологични и практико – приложни.

Теоретико- методологичните приноси могат да бъдат задълбочено идентифицирани и формулирани по следния начин:

1. Разработена е системна теоретико-методологична конструкция на социалния лиценз за дейност на минерално- суровинната индустрия в България в контекста на местните общности при отчитане на претенциите на всички заинтересовани страни с цел постигане на устойчивост на минните предприятия в духа на изпълнение на изискванията на Целите на устойчиво развитие на ООН. / П .1, П .21 /

2. Изградена е комплексна теоретична рамка на кръговата икономика, идентифицирани са ключовите индикатори за наблюдение на процесите, разкрити са базисните бизнес модели на кръговата икономика и е представена визията за бъдещо развитие на кръговата икономика в България с европейски измерения. / П. 2, П .19, П . 20, П . 22/

3. Социалният лиценз за дейност на минните компании като фокус на КСО е идентифициран като основен инструмент за постигане на корпоративна прозрачност според изискванията за докладването на нефинансова информация от страна на фирмите. / П. 1, П. 18/

4. Прилагането на социалните стандарти е гарант за получаване на социален лиценз за опериране на минните предприятия и утвърждаването им като социално отговорни икономически субекти. / П. 11, П. 14 /

Практико- приложни приноси:

1. Направено е наблюдение на социалния лиценз на дейност на минерално - суровинната индустрия в България в контекста на местните общности въз основа на анкетна карта с 9 въпроса, на които са отговорили 217 души, въз основа на което е формирана оценка на отговорното поведение на минните компании спрямо местната общност и са посочени нови перспективи за корпоративно поведение. / П. 1/
2. Изучен е първичен фирмен опит относно прилагания бизнес модел на кръгова икономика в 10 български и международни компании, въз основа на което е представен положителен фирмен опит в духа на постигане на устойчивост и конкурентоспособност на фирмите. / П. 2 /

4. Оценка на учебно-преподавателската дейност на гл. Ас. Весела Петрова

От представената служебна бележка е видно, че гл.ас. Весела Петрова има 10 годишен стаж като асистент и 2 –годишен като главен асистент. Така е изпълнено изискването на Закона относно продължителността на трудовия стаж на съответната позиция.

Гл.ас. Весела Петрова докладва разработването на нови актуални лекционни курсове по учебни дисциплини като:

- Управление на качеството
- Бизнес комуникации
- Икономическа оценка на въздействията върху околната среда
- КСО
- Организационно поведение
- Стандартизация и сертификация

- Въведение в принципите на кръговата икономика

Посочените лекционни курсове са доказателство за последователното изграждане на гл. ас. В.Петрова като утвърден преподавател и изследовател и за непрекъснатия процес не само на усъвършенстване и задълбочаване на нейното познание, но и на стремеж към разпространяване на ново знание, на обучение на младото поколение, на представяне на най-актуалните аспекти на науката в конкретното теоретично направление.

Гл. ас. Петрова използва и международно утвърдени нови форми на обучение като брейнсторминг, интерактивна дъска и мултимедия.

Гл.ас. Петрова споделя преподавателския си опит с колегите си и активно участва в съвместна работа с докторанти и магистранти.

Доказателство за системната целенасочена подготовка на гл.ас. Петрова е участието и в научно-изследователски проекти. 2 от отчетените проекти са с възложител НИС на МГУ « Сравнителен анализ и оценка на минната концесионна практика в България» и « КСО като задължение на бизнеса за устойчиво развитие в миверално-суровинната индустрия».

Отчетено е и участие в проект «Студентски практики» по ОП НОИР 2012-2015.

В CV-то е посочено, че гл.ас. Петрова е ръководител на проект REDUCES, INTERREG EUROPE.

5.Цитирания

Рецензентът приема за достоверни представените цитирания на основание запознаване с доказателствените материали. Цитиранията са коректно и подробно описани като съотношение Цитиран научен труд- Цитираща публикация / публикация, страница, цитиращи автори /. Представени са 59 цитата. /Приложение № 10 /

Сумарно изпълнението на количествените показатели съобразно изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за неговото прилагане и Правилата за заемане на академични длъжности в МГУ „Св.Иван Рилски” от страна на гл. ас. Весела Петрова може да бъде представено в следния формат:

Показател А- 50 точки

Показател В - 100 точки

Показател Г – Общо 317,8 точки

Показател Д - Общо 59 точки

Показател Е - Общо 50 точки / 3 проекта и 1 учебно помагало/

Допълнителни критерии и изисквания, зададени от МГУ - общо 13 точки.

6. Препоръки

Препоръчително е в перспектива научните публикации на Весела Петрова да бъдат приоритетно авторски, самостоятелни, на английски език и да фигурират в международно утвърдени бази данни като Scopus и Web of Sciences.

Препоръчвам резюметата да бъдат представени в един формат изцяло на български език и съответно на английски език във втори формат, защото така се регистрират в НАЦИД. Резюметата могат да бъдат и в по-подробен формат с акцент представянето на научния резултат, новата методология и новото познание в съответната публикация. Именно те формират облика на публикационната дейност на преподавателите в университетите, а и затова 10 и повече години стоят на сайтовете на съответните висши училища, както и в НАЦИД, като доказателство за научния профил на кандидата, включително и неговите индивидуални научни постижения.
/Приложение №9/

7. Лични впечатления

Познавам гл.ас. Весела Петрова главно от участията и в научни конференции. Нейните презентации са винаги актуални, атрактивно представени и предизвикват интересни дискусии. Гл.ас. Петрова взема активно участие във всички инициативи на Българска асоциация на специалистите по КСО и респ. прилагането на Глобалния договор на ООН в България.

8. Заключение

Въз основа на направената комплексна верификация на документите, представени от гл.ас. Весела Петрова, във връзка с участие в конкурс за доцент по Професионално направление 5.13. Общо инженерство, научна специалност „Индустриален мениджмънт” към катедра „Икономика и управление” на МГУ „Св. Ив. Рилски” може да се направи обективно аргументирано заключение, че изискванията и критериите на ЗРАСРБ, Правилника за неговото прилагане и респективно заложените в

Правилника изисквания на МГУ към кандидата за заемане на академична длъжност „доцент”, са комплексно изпълнени.

Въз основа на гореизложеното оповестявам публично положителната си оценка и заявявам открито, че ще дам положителен вот относно заемането на академичната длъжност „доцент” по Професионално направление 5.13. Общо инженерство, научна специалност „Индустриален мениджмънт” към катедра „Икономика и управление” на МГУ „Св. Ив. Рилски” от г-жа Весела Емилова Петрова.

26.07.2022

София

Рецензент:

Проф. д-р Радостина Бакърджиева